

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ Β΄ - ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 106 77
Πληροφορίες : Γεωργία Φώτη, Δήμητρα Σιαχάμη
Τηλέφωνο : 210 3893170, 210 3893478
Email : gfoti@mindev.gov.gr,
dsiachami@mindev.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 21-04-2023

Αριθ. Πρωτ. : 37122 - 21-04-2023

ΠΡΟΣ: Ως Πίνακας Αποδεκτών

ΘΕΜΑ: «Οδηγίες προς τις αναθέτουσες αρχές αναφορικά με την υποβολή αιτημάτων για παροχή σύμφωνης γνώμης από την Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 (περί επάρκειας ή μη μέτρων αυτοκάθαρσης)».

Σχετ.: Η με αριθ. 102080/24.10.2022 (Β΄ 5623) απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα «Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την εξέταση επανορθωτικών μέτρων από την Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016».

Με την παρούσα εγκύκλιο παρέχονται οδηγίες προς τις αναθέτουσες αρχές σχετικά με τη διαδικασία εξέτασης της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων που λαμβάνουν οι οικονομικοί φορείς, που εμπίπτουν σε μία από τις καταστάσεις της παρ. 1 και της παρ. 4, εκτός από την περ. (β) αυτής, του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147), προκειμένου να αποδείξουν την αξιοπιστία τους, μολονότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού, κατά τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 73 παρ. 7, 8 και 9 του ν. 4412/2016 και στην Υ.Α. 102080/2022 (Β΄ 5623).

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Με το άρθρο 22 του ν. 4782/2021 (Α΄ 36) τροποποιήθηκε το άρθρο 73 («Λόγοι αποκλεισμού - Εξουσιοδοτική διάταξη») του ν. 4412/2016. Μεταξύ άλλων, αντικαταστάθηκε η τριμελής Επιτροπή της παρ. 9 από νέα πενταμελή Επιτροπή, ως εξής:

«9. Για τις ανάγκες των παρ. 7 και 8, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, συγκροτείται επιτροπή, τριετούς θητείας, που απαρτίζεται από:

- α) έναν (1) εκπρόσωπο της ΕΑΑΔΗΣΥ, που εκτελεί χρέη Προέδρου,
- β) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,
- γ) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,
- δ) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας και
- ε) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με τους αναπληρωτές τους.

Η θητεία των μελών της επιτροπής του προηγούμενου εδαφίου είναι τριετής. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ρυθμίζεται η διαδικασία αποστολής προς την επιτροπή του πρώτου εδαφίου

του σχεδίου απόφασης της αναθέτουσας αρχής για γνωμοδότηση, οι προϋποθέσεις εξέτασης και επανεξέτασης επανορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν και για τα οποία έχει ήδη εκδώσει γνώμη η επιτροπή, ειδικότερα ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας της επιτροπής, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή των οριζόμενων στην παρ. 8.».

2. Δυνάμει των ανωτέρω εξουσιοδοτικών διατάξεων, εκδόθηκαν η με αριθ. 102080/24.10.2022 (Β' 5623) απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων («Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την εξέταση επανορθωτικών μέτρων από την Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016»), καθώς και η με αριθ. 111257/18.11.2022 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου («Συγκρότηση - ορισμός μελών γνωμοδοτικής επιτροπής επί της επάρκειας ή μη των ληφθέντων από οικονομικούς φορείς επανορθωτικών μέτρων προς απόδειξη της αξιοπιστίας τους»), όπως τροποποιήθηκε με τη με αριθ. 11376/07.02.2023 όμοια απόφαση.

3. Με την ανωτέρω Υ.Α. 102080/2022 ρυθμίστηκαν, μεταξύ άλλων, λεπτομερώς οι διαδικασίες υποβολής αιτημάτων προς την Επιτροπή, καθώς και οι προϋποθέσεις εξέτασης και επανεξέτασης αυτών. Προς αποφυγή αυτούσιας επανάληψης των ρυθμίσεων της Υ.Α., κατ' αρχάς **εφιστάται η προσοχή των αναθετουσών αρχών στην πιστή τήρηση των διαλαμβανόμενων σε αυτήν, προσαρμοζομένων καταλλήλως και των διακηρύξεών τους.** Ειδικά, όσον αφορά στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, οι οποίες έχουν εκκινήσει μετά την έναρξη ισχύος της Υ.Α. (21^η Νοεμβρίου 2022, βλ. άρθρο 9) και στις οποίες τυγχάνουν πλήρους εφαρμογής οι ρυθμίσεις αυτής, **εφιστάται η προσοχή στις αναθέτουσες αρχές στην τήρηση του άρθρου 5 («Προϋποθέσεις επανεξέτασης επανορθωτικών μέτρων»)** αυτής. Διευκρινίζεται ότι, σε περίπτωση που η Επιτροπή έχει ήδη γνωμοδοτήσει υπέρ της επάρκειας των ληφθέντων από οικονομικό φορέα επανορθωτικών μέτρων και, άρα, η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής εκδίδεται χωρίς να απαιτείται νέα γνωμοδότηση της Επιτροπής, **η διαπίστωση της σωρευτικής συνδρομής των προβλεπόμενων από την παρ. 2 του άρθρου 5 της Υ.Α. προϋποθέσεων**, ήτοι: (i) ταυτότητα οικονομικού φορέα, (ii) ταυτότητα λόγου αποκλεισμού, (iii) ταυτότητα αποδεικτικών στοιχείων και (iv) ταυτότητα πραγματικών περιστατικών, **ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής.** Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή θα απέχει από την έκδοση γνώμης και τυχόν σχέδια αποφάσεων αναθετουσών αρχών που διαβιβάζονται σ' αυτήν, θα επιστρέφονται στις αναθέτουσες αρχές, προκειμένου να εφαρμοστούν οι προβλέψεις του άρθρου 5 της Υ.Α. Τα αυτά ισχύουν και στην περίπτωση του άρθρου 5 παρ. 3 στοιχ. (α) της Υ.Α. 102080/2022, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι παραπάνω αναφερόμενες προϋποθέσεις και με την επιφύλαξη της έκδοσης οριστικής διοικητικής απόφασης ή τελεσίδικης δικαστικής απόφασης που εκδόθηκε κατά προηγούμενης απόφασης αναθέτουσας αρχής που έκρινε ανεπαρκή τα επανορθωτικά μέτρα.

Περαιτέρω, με βάση τα ζητήματα που, ενδεικτικά, έως σήμερα, έχουν ανακύψει κατά τη λειτουργία της νέας πενταμελούς Επιτροπής και την εξέταση των υποβληθεισών υποθέσεων, με την παρούσα παρέχονται οδηγίες προς τις αναθέτουσες αρχές για την άρτια υποβολή των αιτημάτων τους προς την Επιτροπή και για την ορθή εφαρμογή των εδώ αναφερόμενων διαδικασιών:

B. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ

4. Σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 22 του ν. 4782/2021: «Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την παρ. 7, **εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη** της επιτροπής της παρ. 9, η οποία εκδίδεται εντός προθεσμίας σαράντα (40) ημερών από την **περιέλευση του σχεδίου απόφασης** της

αναθέτουσας αρχής στην εν λόγω επιτροπή, συνοδευόμενου από όλα τα σχετικά στοιχεία. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του πρώτου εδαφίου, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να εκδώσει απόφαση για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την παρ. 7 και χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της επιτροπής της παρ. 9.».

5. Επιπλέον, στο άρθρο 4 («Προϋποθέσεις εξέτασης επανορθωτικών μέτρων») της Υ.Α. 102080/2022 αναφέρεται ότι «[...] 2. Η Επιτροπή εξετάζει το αίτημα της αναθέτουσας αρχής για παροχή σύμφωνης γνώμης σε απόφασή της περί της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων, μόνο εφόσον διαβιβάζονται σε αυτήν πλήρη όλα τα θεμελιωτικά της απόφασης αυτής στοιχεία. Για το σκοπό αυτό, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να συνοδεύει το σχέδιο απόφασής της με όλα εκείνα τα αναγκαία έγγραφα και στοιχεία που επικαλείται για την αιτιολόγηση της απόφασής της, η οποία πρέπει να είναι πλήρης και ειδική. Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή, πριν τη σύνταξη και την αποστολή του σχεδίου της απόφασής της στην Επιτροπή οφείλει να εξετάζει εάν τα επικαλούμενα από τον οικονομικό φορέα ληφθέντα επανορθωτικά μέτρα είναι σαφή, συγκεκριμένα, αναλυτικά, αποδείξιμα, ειδικά και επαρκή, στοχεύοντας και επιτυγχάνοντας τη θεραπεία του κάθε συγκεκριμένου λόγου αποκλεισμού, και να ενεργεί ως εξής: [...]».

6. Από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προκύπτουν τα ακόλουθα:

(α) Το αίτημα της αναθέτουσας αρχής για την έκδοση σύμφωνης γνώμης της Επιτροπής θα πρέπει να υποβάλλεται πριν τη λήψη της απόφασης περί επάρκειας ή μη των αξιολογούμενων επανορθωτικών μέτρων από το αποφασίζον όργανο της αναθέτουσας αρχής. Τούτο, εξάλλου, επιβάλλεται κάθε φορά που ο νόμος απαιτεί προηγούμενη (σύμφωνη) γνώμη γνωμοδοτικού οργάνου προκειμένου το τελικώς αποφασίζον όργανο να εκδώσει την απόφασή του. Επομένως, στην Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλεται προς γνωμοδότηση η σχετική απόφαση περί επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων σε μορφή σχεδίου και όχι ήδη εκδοθείσας απόφασης.

(β) Το σχέδιο απόφασης περί της επάρκειας ή μη των επικαλούμενων επανορθωτικών μέτρων, που αποστέλλεται στην Επιτροπή προς γνωμοδότηση, θα πρέπει να είναι πλήρως και ειδικώς αιτιολογημένο. Τούτο σημαίνει, ιδίως, ότι δεν αρκεί η απλή παράθεση των προσκομισθέντων από τον οικονομικό φορέα δικαιολογητικών ή η απλή παραπομπή στο ΕΕΕΣ, αλλά απαιτείται να αποτυπώνεται και η αξιολόγηση των μέτρων (ιδίως επί μη επάρκειας), η οποία οδηγεί και στην κατ' αρχήν κρίση της αναθέτουσας αρχής.

Συγκεκριμένα, το σχέδιο απόφασης θα πρέπει να περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, τα ακόλουθα στοιχεία:

- i. προοίμιο, στο οποίο θα μνημονεύεται η επικείμενη γνώμη της Επιτροπής,
- ii. ιστορικό,
- iii. το σχετικό απόσπασμα από το ΕΕΕΣ (ή από τυχόν άλλα συνοδευτικά/διευκρινιστικά έγγραφα, όπως υπεύθυνες δηλώσεις) περί συνδρομής λόγου/ων αποκλεισμού και λήψης επανορθωτικών μέτρων,
- iv. κατηγοριοποίηση των επικαλούμενων επανορθωτικών μέτρων με βάση τα διαλαμβανόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 (οργανωτικά μέτρα - τεχνικά μέτρα - μέτρα σε επίπεδο προσωπικού) και ανά λόγο αποκλεισμού,
- v. σαφή και αιτιολογημένη τοποθέτηση της αναθέτουσας αρχής αναφορικά με την επάρκεια ή μη των εξετασθέντων μέτρων.

Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να καθίσταται σαφές από το διαβιβασθέν σχέδιο απόφασης, ποιος είναι κάθε φορά ο συγκεκριμένος λόγος αποκλεισμού που η αναθέτουσα αρχή έχει κρίνει ότι συντρέχει, στο πλαίσιο του οποίου εξετάζονται τα αντίστοιχα επικαλούμενα επανορθωτικά μέτρα. Επισημαίνεται ότι η συνδρομή λόγου αποκλεισμού στο πρόσωπο οικονομικού φορέα δύναται να προκύψει και σε χρονικό

σημείο μεταγενέστερο της υποβολής του ΕΕΕΣ στη διαγωνιστική διαδικασία, στο πλαίσιο οψιγενών μεταβολών.

(γ) Το **αίτημα** της αναθέτουσας αρχής θα πρέπει να συνοδεύεται **υποχρεωτικά** από τα εξής στοιχεία:

- i. σχέδιο απόφασης περί επάρκειας ή μη των επικαλούμενων επανορθωτικών μέτρων (σε επεξεργασίμη μορφή),
- ii. το πρακτικό της επιτροπής διενέργειας διαγωνισμού,
- iii. τη διακήρυξη του διαγωνισμού,
- iv. το ΕΕΕΣ του οικονομικού φορέα με την τυχόν συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση,
- v. άπαντα τα δικαιολογητικά και στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον οικονομικό φορέα προς απόδειξη των επικαλούμενων επανορθωτικών μέτρων (όπως αποδεικτικά εξόφλησης προστίμων, αποφάσεις διοίκησης οικονομικού φορέα, πιστοποιητικά ISO, βεβαιώσεις εκπαίδευσης προσωπικού, αλληλογραφία με αρμόδιες ελεγκτικές αρχές κ.λπ.),
- vi. τυχόν λοιπά έγγραφα που έχουν παραχθεί από την αναθέτουσα αρχή σχετικά με τη συγκεκριμένη διαγωνιστική διαδικασία και συνέχονται με το εξεταζόμενο αίτημα *(εδώ συμπεριλαμβάνεται και η αλληλογραφία των αναθετουσών αρχών με τους οικονομικούς φορείς σε σχέση με τα επικαλούμενα επανορθωτικά μέτρα, με την επισήμανση της ανάγκης αποδειξιμότητας αυτών, με την προσκόμιση των σχετικών στοιχείων, βλ. και άρθρο 4 παρ. 2 της Υ.Α. 102080/2022)*.

Υπενθυμίζεται ότι ο ηλεκτρονικός φάκελος με το σχέδιο απόφασης της αναθέτουσας αρχής και όλα τα σχετικά με την υπόθεση στοιχεία, σύμφωνα με τα παραπάνω διαλαμβανόμενα, αποστέλλεται στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: epanorthotika@eaadhsy.gr.

(δ) Προς διευκόλυνση του έργου της Επιτροπής, συνιστώνται, επίσης, τα εξής:

- η συμπερίληψη στο διαβιβαστικό της υπόθεσης προς την Επιτροπή λίστας των συνημμένων εγγράφων,
- η ονομασία και οργάνωση των αρχείων του υποβαλλόμενου ηλεκτρονικού φακέλου με τρόπο ώστε να είναι εμφανές τί αφορά το καθένα (π.χ. με τη δημιουργία υποφακέλων με αντίστοιχες ονομασίες: «έγγραφα διαγωνισμού», «επανορθωτικά μέτρα» κ.ο.κ.),
- η αποφυγή αποστολής αδιακρίτως εγγράφων που δεν σχετίζονται με τα εξεταζόμενα από την Επιτροπή ζητήματα (όπως εγγυητικές επιστολές συμμετοχής, στοιχεία τεχνικών και οικονομικών προσφορών, δικαιολογητικά κατακύρωσης),
- η αναφορά της ημερομηνίας εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας και της ημερομηνίας λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφορών.

(ε) Τέλος, κρίσιμη για την Επιτροπή είναι και η πληροφόρησή της σχετικά με το εάν για τα επικαλούμενα επανορθωτικά μέτρα του οικονομικού φορέα έχει ασκηθεί προδικαστική προσφυγή ή ένδικο βοήθημα/μέσο και έχει εκδοθεί απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ ή του αρμοδίου διοικητικού δικαστηρίου, αντίστοιχα. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον στον υποβληθέντα ηλεκτρονικό φάκελο περιέχονται αποφάσεις της ΕΑΔΗΣΥ ή δικαστικές αποφάσεις, θα πρέπει να γίνεται **ρητή μνεία** από την αναθέτουσα αρχή, εάν αυτές περιέχουν κρίσεις επί των εξεταζόμενων επανορθωτικών μέτρων.

7. Περαιτέρω, επισημαίνονται και τα ακόλουθα:

(α) Τα επανορθωτικά μέτρα κρίνονται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος, όπως επιτάσσει το άρθρο 73 παρ. 7 του ν. 4412/2016.

Προκειμένου, λοιπόν, τα επικαλούμενα μέτρα να αξιολογούνται ad hoc σε συνάρτηση με το είδος, τη φύση και τη συχνότητα εκδήλωσης των παραβάσεων, καθώς και τον αριθμό και το ύψος των τυχόν επιβληθεισών κυρώσεων, κρίνεται σκόπιμο να περιέρχονται, αρχικά, στην αναθέτουσα αρχή και, στη συνέχεια, στην Επιτροπή οι αποφάσεις επιβολής έκπτωσης ή άλλων κυρώσεων (π.χ. ποινικές ρήτρες), οι αποφάσεις επιβολής προστίμων από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα για παραβάσεις της εργατικής και κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας ή από την Επιτροπή Ανταγωνισμού για παραβάσεις της νομοθεσίας του ανταγωνισμού κ.λπ., αναλόγως, δηλαδή, του κατά περίπτωση συντρέχοντος στο πρόσωπο του οικονομικού φορέα λόγου αποκλεισμού.

Η διαβίβαση των παραπάνω αποφάσεων, άλλωστε, καθιστά ελέγξιμη εκ μέρους της κατά περίπτωση αναθέτουσας αρχής της συμπλήρωσης της προβλεπόμενης από την παράγραφο 10 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 μέγιστης περιόδου αποκλεισμού.

Διοικητικές προσφυγές και ένδικα βοηθήματα που ασκούνται από τους οικονομικούς φορείς κατά των παραπάνω αποφάσεων, **δεν αποτελούν επανορθωτικά μέτρα**, ούτε εξετάζονται ως τέτοια, ωστόσο κρίνεται σκόπιμο να διαβιβάζονται στην Επιτροπή, εφόσον στο σώμα αυτών γίνεται περιγραφή των ιδιαίτερων περιστάσεων, υπό τις οποίες έλαβε χώρα το παράπτωμα.

(β) Η διευκρίνιση με ολοκληρωμένο τρόπο των γεγονότων και των περιστάσεων που συνδέονται με το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, περιλαμβάνει την ενεργό συνεργασία του οικονομικού φορέα με την κατά περίπτωση αρμόδια ερευνητική αρχή, αλλά και με την αναθέτουσα αρχή, αποτελεί δε **ουσιώδη προϋπόθεση** για την αξιολόγηση της επάρκειας των λοιπών επανορθωτικών μέτρων σε τεχνικό και οργανωτικό επίπεδο, καθώς και σε επίπεδο προσωπικού, προς αποκατάσταση της αξιοπιστίας του.

Γ. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ

8. Προϋπόθεση για την κίνηση της διαδικασίας των επανορθωτικών μέτρων αποτελεί η εκ μέρους των αρμοδίων οργάνων της κατά περίπτωση αναθέτουσας αρχής κατάγνωση της συνδρομής **συγκεκριμένου λόγου αποκλεισμού**, και όχι απλώς η εκ μέρους του οικονομικού φορέα παράθεση στο ΕΕΕΣ, κατόπιν καταφατικής απάντησης στο οικείο ερώτημα, πραγματικών περιστατικών, που ενδέχεται να συγκροτούν λόγο αποκλεισμού. Επισημαίνεται ότι η καταφατική απάντηση εκ μέρους του οικονομικού φορέα σε οιοδήποτε ερώτημα του ΕΕΕΣ δεν συνεπάγεται άνευ ετέρου τη στοιχειοθέτηση του οικείου λόγου αποκλεισμού, αλλά αποσκοπεί στο να λαμβάνει η εκάστοτε αναθέτουσα αρχή πλήρη γνώση όλων των αναγκαίων στοιχείων για την εκφορά της κρίσης της περί της συνδρομής ή μη του λόγου αποκλεισμού.

9. Επομένως, η αξιολόγηση των επικαλούμενων από τον οικονομικό φορέα ληφθέντων επανορθωτικών μέτρων, επί της οποίας ζητείται και η σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής, προϋποθέτει ότι η αναθέτουσα αρχή έχει προηγουμένως κρίνει αρμοδίως ότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού του άρθρου 73 του ν. 4412/2016. **Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της Επιτροπής Επανορθωτικών Μέτρων εξικνείται στην παροχή σύμφωνης γνώμης επί της επάρκειας ή μη των ληφθέντων από τον οικονομικό φορέα επανορθωτικών μέτρων, χωρίς να υπεισέρχεται σε ουσιαστικές αξιολογικές κρίσεις περί της συνδρομής ή μη του σχετικού λόγου αποκλεισμού**, όπως περί της συνδρομής των προϋποθέσεων:

- της «σοβαρής» ή «επαναλαμβανόμενης» πλημμέλειας κατά την εκτέλεση «ουσιώδους» απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, για τη στοιχειοθέτηση του προβλεπόμενου από την περ. (στ) της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 λόγου αποκλεισμού ή

- των «εκ προθέσεως σοβαρών απατηλών» δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, για τη στοιχειοθέτηση του προβλεπόμενου από την περ. (ζ) της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 λόγου αποκλεισμού ή
- του «σοβαρού» επαγγελματικού παραπτώματος το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την αξιοπιστία του οικονομικού φορέα, για τη στοιχειοθέτηση του προβλεπόμενου από την περ. (θ) της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 λόγου αποκλεισμού.

Η ως άνω κρίση, κατά το αντίστοιχο στάδιο του διαγωνισμού, ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής, η οποία θα πρέπει και να ασκείται, ώστε να αποφεύγονται άσκοπες καθυστερήσεις στο διαγωνισμό με τη μεσολάβηση του ως άνω γνωμοδοτικού σταδίου.

10. Ιδιαίτερα εφιστάται η προσοχή στις περιπτώσεις όπου η διάγνωση περί μη συνδρομής του λόγου αποκλεισμού προκύπτει από **αντικειμενικά γεγονότα**, που δεν απαιτούν ουσιαστική αξιολογική κρίση, όπως η **παρέλευση της πενταετίας ή τριετίας** της παρ. 10 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016.

Η παρούσα να δημοσιευθεί στον ιστότοπο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (www.mindev.gov.gr) και να αναρτηθεί στον ιστοχώρο του Προγράμματος Διαύγεια.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξυπηρέτησης
Κοινού και Πρωτοκόλλου

Κ.Α.Α.
ΜΗΝΑ ΜΑΡΙΑ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ (μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου):

1. Όλα τα Υπουργεία

(Γραφεία κ. Υπουργών και Γραφεία κ. Υπηρεσιακών Γραμματέων, προς περαιτέρω κοινοποίηση και στους εποπτευόμενους φορείς τους)

- Υπουργείο Οικονομικών
- Υπουργείο Εξωτερικών
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
- Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Πανεπιστήμια, Πολυτεχνεία, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης)
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
- Υπουργείο Υγείας
- Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

- Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
- Υπουργείο Δικαιοσύνης
- Υπουργείο Εσωτερικών
- Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου
- Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών
- Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Υπουργείο Τουρισμού
- Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

2. Γενική Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα

3. Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (ΕΚΑΠΥ), Γραφείο κ. Προέδρου (προς περαιτέρω κοινοποίηση και στις Υγειονομικές Περιφέρειες, τα νοσοκομεία και τους λοιπούς εποπτευόμενους φορείς)

4. Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις (Γραφεία κ. Συντονιστών και κ. Γραμματέων, προς περαιτέρω κοινοποίηση και στους ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού)

- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας – Ιονίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης

5. Όλες τις Ανεξάρτητες Αρχές (Γραφεία κ. Προέδρων)

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ (μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου):

1. Πρόεδρο και Μέλη Γνωμοδοτικής Επιτροπής περί Επάρκειας Επανορθωτικών Μέτρων.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ (μέσω ΠΑΠΥΡΟΥ):

1. Γραφείο Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κ. Α. Γεωργιάδη
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εμπορίου, κ. Σ. Αναγνωστόπουλου
3. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως, κας Ε. Βασιλικού
3. Γραφείο κ. Προϊστάμενου Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων
4. Διεύθυνση Σχεδιασμού, Προγραμματισμού και Υποστήριξης